

Violeta ASTRAUSKIENĖ
Švėkšna, Šilutės r.

SEPTYNIOLIKA LAIŠKŲ KŪRĖJUI. VIOLETA ASTRAUSKIENĖ

Mirti – tai niekis, baisu negyventi. (Victor-Marie Hugo)

I Laiškas Kūrėjui

Kūrėjau, mane kai kas neramina, klausiu tavęs: kūrei pasaulį, su spalvomis, šviesa ir meile, tik pasaulyje gėlės kažkodėl gražesnės už žmogų. Žmonės patiria tiek daug kančios, ar taip pratini juos prie pragaro, kuriame kančios bus dar daugiau? Kaip turėčiau gyventi, kad žmonės būtų laimingi? Kodėl žmonės tavęs labiau bijo, nei myli? Gal aš galiu tau, Kūrėjau, kuo nors padėti?... (V. A.)

Tarp žmonių gyvenk taip, lyg Dievas tave matytų. Kalbėk su Dievu taip, lyg žmonės tave girdėtų. (Seneka)

II Laiškas Kūrėjui

Kūrėjau, nesuprantu širdį draskančio liūdesio pavasario vakare, kai danguje dega žvaigždės ir miršta diena. Ar diena miršta nuo senatvės? Nesuprantu, ar aš iš tikrųjų esu? Jei gyvybė reikalinga, kodėl ji miršta? Gal galima tiesiog negimti...

Ar aš pamatysiu save ir tave, kai manęs nebebus? Kada tavo sukurtame pasaulyje prasidėjo meilė?

Ar reikia pastangų, kad aš tapčiau prisiminimu, o gal aš prisiminimu tapsiu be pastangų... (V. A.)

Kol žmonės myli, tol atleidžia. (François La Rochefoucauld)

III Laiškas Kūrėjui

Kūrėjau, gražink mano išėjusiai mamai vaikystę, aš taip noriu su ja pažaisti, pabūti kartu... Ir dar, padaryk taip, kai ateis laikas man vėl grįžti į žemę, kad aš grįžčiau manuoju katinu, o jis – manimi. Mes vėl būtume abu kartu.

Susitarkim, Kūrėjau, – tu tikėk manimi, o aš – tavimi. Tikėkim...

Dar norėčiau tavęs paprašyti... Ai, juk tu ir taip pats viską žinai. Tik prašau, atverki manąją širdį, ir padalink mums, žmonėms, daug daugiau gerumo, prašau... (V. A.)

Kad būtum žmogus, argi būtinai reikia turėti ant kaktos pripildytą ženklą, tai yra būti kurpium, inžinierium, kunigu ar muzikantu...(M. K. Čiurlionis)

IV Laiškas Kūrėjui

Kūrėjau, žinai ką? Prieš keletą dienų turėjau knygos „Išstylėti žodžiai“ sutiktuves ir parodos „Dedikacija Vydūnui“ atidarymą ir visi tiek daug gero ir gražaus pasakė apie mane, lyg aš būčiau jau mirusi... Nors kita vertus, aš jaučiu, kaip kiekvieną sekundę, minutę mirštu. Kažin kodėl?

O tau, Kūrėjau, reikėtų gerai pamąstyti, kaip gelbėti žmones ne nuo nuodėmių, o nuo vieatvės, tikrai tikrai...

Smalsu būtų sužinoti, kokį pažymį tu man parašysi už gyvenimą. Aaa? Norėčiau jau dabar žinoti... (V. A.)

Niekas negali būti svetimėnis už žmogų, kurį kitados mylėjai. (Erich Maria Remarque)

V Laiškas Kūrėjui

Kūrėjau, tu nesikrimsk, aš tikrai su tavimi. Tik va, mintyju ir mintyju, kodėl pasaulyje tiek mažai liko švelnumo? Ar todėl, kad kadaise kalbėję gyvuliai ir žvėrys nustojo kalbėti? Juk tu tikrai prisimeni, kaip jie gražiai su žmonėmis kalbėdavo, kaip vieni kitus mylėjo, kokie švelnūs buvo?

Tiesa, kartą metuose, Kūčių naktį, jie dar prakalba. Niekada negirdėjau, o labai norėčiau išgirsti mylimo šuns balso intonaciją. Įdomu ko jis prašytų, o gal tiesiog pasakytų, kad didžiausias stebuklas, kurį tu, Kūrėjau, kuri žmonėms, gyvuliams ir žvėrimis, yra tai, kad nieko nedarai, tenkindamas kiekvieno jų norą... (V. A.)

Reikia niekada neišvykti arba niekada negrįžti, nes sugrįžęs niekada nerandi, ką palikęs, ir imi nesutarti su pačiu savimi. (Erich Maria Remarque)

VI Laiškas Kūrėjui

Kūrėjau, rašau ir galvoju, ar verta tau tai žinoti? Gal tu ir žinai, na, tegul, pasakysiu...

Supranti, nuskriaustas ir atstumtas žmogus verkia ašaromis, vaikas verkia gyvenimu ir širdimi. Jeigu kada nors taip verkiančią pamatysi mane, žinok, kad verkiu iš tikrųjų... (V. A.)

Mane sukrėtė ne tai, kad mane apmelavai, o tai, kad aš tavimi daugiau nebetikiu. (Friedrich Nietzsche)

VII Laiškas Kūrėjui

Pragaras – tai mano ir tavo sąžinė, o rojus – mano ir tavo nuolat išskrendančios mintys ar svajonės. Išeina, kad ir Pragaras, ir Rojus yra mano ir tavo kūnuose.

Nesuprantu tuomet, kodėl Kūrėjau, man ir tau, žadėjai Pragarą ar Rojų tik po mirties... (V. A.)

Jeigu matai ne žmonių turtus, bet jų akis – Tu pats labai turtingas. (Kunigas Benas Lyris)

VIII Laiškas Kūrėjui

Vienų akys gyvos, su liepsnelėmis, antrų – liūdnos, trečių – kaip žuvies. Mano akys paslėptos po akiniais. Yra vaizdų, kuriems jokių akių nereikia. Tai sapnai. Su kuo tuomet aš ir tu sapnuose matome? Kūrėją sapnavau tik vienintelį kartą, atpažinau jį ir mačiau užmerktomis akimis. Pabudau, atsimerkiau, užsidėjau akinius ir supratau – noriu matyti akimis ir kurti – piešti, rašyti, lipdyti... (V. A.)

Meilė žiūri pro teleskopą, pavydas pro mikroskopą. (Henry Wheeler Shaw)

IX Laiškas Kūrėjui

Mano žmogus mirė per kovidą ir gerokai prieš karą. Kaip jam pasisekė! Užpavydėjau jo akims, ausims ir širdžiai. Yra vaizdų, kurių nereikia akims. Yra garsų, kurių nereikia ausims. Yra jausmų, kurių nereikia širdžiai.

Gerai, kad Kūrėjas leidžia kai kam nieko nematyti, negirdėti, nejauti ir nežinoti. Kam visa tai? Kūrėjau, sutvėrei tam, kad numirtume? Gal geriau tik „plikas“ pavydas... (V. A.)

Neprisidenkite šypsenomis, o šypsokitės žmonėms vidumi. (Gintaras Ignatavičius)

X Laiškas Kūrėjui

Tikiu, kad pavasario saulei keliant gamtą iš miego, mintis apie prisikėlimą ateina ir man, ir tau. Keldama galvą aukštyn į Kūrėją, maštau, kokia nykuma valdytų žinant, kad nepakils aukščiau saulė, negirdėsi paukščių, nedžiugins žydinčios pievos. Jei žmogus neturėtų jaunystės, tai visas jo gyvenimas – tik kelionė į mirtį su nesibaigiančia laidotuvių procesija. Ne mirčiai žmogus sutvertas, bet gyvenimui, prisikėlimo džiaugsmui ir šviesai.

Gaudžiant Velykų varpui, giedant himnus, skelbiančius pergalę, triumfą, džiaugsmą ir viltį, širdis prisipildo šviesaus tikėjimo, kad, aš ir tu einame prisikėlimo, o ne mirties keliu.

Gyvenimas yra pilnas kontrastų – meilės ir neapykantos mišinio. Ką rinkiesi: suklydusį smerkti amžinai ar apkabinus jį – žengti į šviesos ir prisikėlimo rytą. Spalvingai ir apgalvotai kuri, Kūrėjau... (V. A.)

Aš liksiu mylinčiųjų širdyse, pavirtęs neišnykstančia dvasia. Ir man nelemta tapti mirties dūlėsiais. (Michelangelo Buonarroti)

XI Laiškas Kūrėjui

„...atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams“. Atrodytų taip paprasta – imi ir atleidi. Kas tas atlaidumas? Kur jo šaknys?

Pirmąjį atleidimą, aš ir tu, pajutome iš savo motinų. Tik mama gali nuryti gerklėje užstrigusį nuoskaudos gumulą, nusišypsoti, paglostyti ir pabučiuoti į kaktą...

Ar išmokome iš savo motinų atlaidumo? ...atleisk mums mūsų kaltes, Kūrėjau... (V. A.)

Sąžinės žaizdos niekuomet galutinai neužgyja. (Publijus Siras)

XII Laiškas Kūrėjui

Ką turiu padaryti, kad Kūrėjas man ir tau atleistų? Ilgai svarsčiau ir galvojau galvojau. Netikėtai atėjo mintis! Sutirpau iš laimės supratusi, kad pirmiausia aš ir tu turime nusikalsti. Kitaip už ką tas Kūrėjas turės man ir tau atleisti... (V. A.)

Jausmai neapgauna; apgauna jais remiantis susidaryta nuomonė. (Johanas Volfgangas Gėtė)

XIII Laiškas Kūrėjui

Protingas kunigas (amžinoji karalystė jam...), nedraudė man ir tau valgyti mėsą ir nesilaikyti pasninko. Svarbiausia, kalbėjo, man ir tau būti laimingoms: turi – valgyk, neturėsi – pasninkauk, o jeigu dar dirbi biudžetinėje įstaigoje ir dažnai apsivelki juodus rūbus, tai nesukant sau galvos, eikit

savais keliais, o kai pavargsit, grįžkit pas savo Kūrėją... Žmogus turi gyventi gyvenimą ir gyvenimu turi džiaugtis.

Ilsėkis Kūrėjo amžinybėje, išmintingasis ganytojau... (V. A.)

Širdį sunkiau nuraminti negu sujaudinti. (Fransua Renė Šatobrianas)

XIV Laiškas Kūrėjui

Atėjo mintis į galvą. Išnešiojau ją kaip kūdikį, gimė idėja, nupiešiau arba parašiau. Pasirodo, kad ne tik kūnas turintis gimdą gali būti nėščias, bet ir siela būna nėščia. Su gimdos nėštumu kaip ir aišku, o sielos nėštumas?

Išeina, kad sielos nėštumas nuo Kūrėjo. Kiek daug Kūrėjas geba apvaisinti! Koks produktyvus mano ir tavo Kūrėjas... (V. A.)

Spręsdamas apie žmogų, nepasitikiu akimis. Tiesai nuo apgaulės atskirti turiu geresnį, tikresnį matą: sielos gėrio tegu ieškos siela. (Seneka)

XIV Laiškas Kūrėjui

Yra daugybė būdų savajai sielai penėti. Vienas iš būdų – rašyti ir kurti. Tiesa, poezija patinka ne kiekvienam, bet ji visuomet leidžia pasinerti į atsiminimus, šiltus jausmus, o kartais – net ir į skausmą. Tiek džiaugsmas, tiek skausmas yra mus supantys jausmai visą mūsų gyvenimą, tai kodėl turėtume to vengti? Tarkime, kad poezija yra vienas iš vaistų, kuris gali numalšinti sielos skausmą ir vienatvę.

Tobuliasis kūrinys – sielos akimirų švytėjimas, kurio nepamatysi, neišgirsi ir nepaliesi.

Neparašysiu savo ir tavo gyvenimo akimirų, su kuriom daugybę metų kartu plaukėm metų Laiko upe.

Sielos akimirkos, lyg tiltu, iš vienos širdies į kitą keliauja – toks aštrus, beprasmis, pilkas ilgesys...

Gyvenimas kuriamas sielos potėpiais, visai nesvarbu ar sudėjus maldai rankas kalbėsiuosi su Kūrėju, laistysiu augalus, gaminsiu skaniausią patiekalą anūkams, švelniai ranka glostysiu mylimiausią augintinį, atsargiai teptuku brūkštelėsiu pradėtoje tapyti drobėje ar pieštuku skubėsiu užsirašyti atplaukusią mintį būsimam eilėraščiui. Taip ir kaupsis gyvenimo skrynioje visos iki vienos sielos akimirkos. Ačiū, Kūrėjau...(V. A.)

Žmonės pamirš, ką pasakei. Žmonės pamirš, ką padarei. Bet jie niekad nepamirš, kaip privertei juos jaustis. (Maja Andželou)

XV Laiškas Kūrėjui

Namas, kaip ir žmogus, gimsta, gyvena ir... miršta. Namas, kaip ir žmogus, turi savo istoriją, savo likimą. Suprantama, namo istorija ir likimas priklauso nuo žmogaus, kuris statė, gyveno name ar jį paliko...

– Kodėl?

– Tik žmogus gali kurti ir jausti, tik žmogaus rankų ir fantazijos dėka namas įgyja savo veidą, kurį išpuoselėja arba subjauroja.

Apleistas namas, kaip ir pamirštas žmogus, žiūri tuščiomis akiduobėmis, ruošiasi amžinajam poilsiui, o senos, girgždančios durys, paliestos vėjo, veda į Kūrėjo namus... (V. A.)

Kiekvienas žmogus sau – vienas vienintelis pasaulyje. (Rėjus Bredberis)

XVI Laiškas Kūrėjui

Tariamasis mandagumas – pati bjauriausia veidmainystės forma. Žaidžiame lyg dėliodami šachmatų figūras – „TU“, „JŪS“...

Visai nesvarbu jausmas, požiūris. Svarbu „etiketas“. Tai iliuzija, tai kalėjimas!

Kreipdamiesi „Jūs“ nubrėžiame ribą, kad tas, į kurį kreipiamės, netaptų per daug artimas, neperžengtų raudonos linijos.

Man kreipinys „Tu“, reiškia pasitikėjimą, artumą, draugystę, asmeniškumą. Sutinku, kad gerbiant žmogaus išmintį ir amžių, natūraliai į jį norisi kreiptis „Jūs“, be jokio maivymosi ir veidmainystės.

Kvailiau nesugalvotum, jeigu į tave, Kūrėjau, keipčiausi „Jūs, Dieve“. Kažkaip natūraliai, net negalvojant išsprūsta „Tu, Dieve...“ ir apgailėtinai nuskamba „Jūs, mama“, „Jūs, tėti“ – lyg jie būtų ne mano patys artimiausi ir brangiausi žmonės. Gal aš ir klystu, Kūrėjau... (V. A.)

Priėję pabaigą, žmonės juokiasi iš baimių, kurios kankino juos pačioje pradžioje. (Paulo Coelho)

XVII Laiškas Kūrėjui

Mirtis tarsi šviesa, prožektorius, ryškiai apšviečiantis visus gyvenimo užkaborius. Ryškus spindulio takas, kaip atsakingai elgtis su gyvaisiais, kaip gyventi ir laviruoti, kad lengvapėdiškai jų neskaudintum.

Mirties neišvengiamybė visada kėlė esminių klausimų apie gyvenimo prasmę žmogui. O grūdai, sėklai ar kėlė? Tai kas mirė, reikia užkasti. Ir grūdą, ir sėklą reikia užkasti...

Laidojimas ir sodinimas lyg dvyniai sujungti viena virkštele. Ir viena, ir kita, Žemėje turi susijungti su Dvasios dirva, kad gimtų naujas pavidas. Kūrėjau, sielvartas ir nuostaba – kuris iš jų gims?

Žiūrėti į mirtį kaip į susitikimą su savo Kūrėju ar drebėti iš baimės? Ir sėkla, ir grūdas baimės neišgyvena, tik gyvenimas pačioje žemėje atrodo niūresnis, bespalvis.

Gyvenimo paradoksas tas, kad kol gyvename, mirties lyg ir nėra, o kai mirtis ateina, tada mūsų nebėra... Sielvartas ar nuostaba, kas ta tikrovė, Kūrėjau?... (V. A.)
